

အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကိုရိုနာ ရောဂါ (ကိုဗစ်-၁၉) နှင့် ဂျိန်ဒါ

အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသများအတွက် အဓိက တိုက်တွန်းဆွေးနွေးချက်များ

ဖြစ်ပေါ်လာသော ဂျိန်ဒါ သက်ရောက်မှုများ

အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များတွင် ဝင်ငွေမရသော ပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည့် အလုပ်များ ပိုမိုများပြားလာခြင်း

နာမကျန်းသော မိသားစုဝင်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန်မှာ များသောအားဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၏ တာဝန်ဖြစ်နေတတ်သည်။ ယခုကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါကို တုန့်ပြန်ရန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စနစ်များကို ဆွဲဆန့်ဖြန့်ကျက်နေရသည့်အခါ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်များသည် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအပေါ်သို့သာ မကြာခဏ ကျရောက် လာလေ့ရှိသည်။ ကျောင်းများကို ပိတ်ရခြင်းကြောင့် ကလေး များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည့် အလုပ်များလည်း ထပ်တိုး လာသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များတွင် အဆိုပါ ဝင်ငွေမရသော ပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသည် ပိုမိုများပြားလာသည်။

ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေးနေသည့် အမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုရေး အခန်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်လုပ် ဆောင်သူများ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြပြီး ၎င်းအမျိုးသမီးများသည် ရောဂါကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ၌ ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်နေကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခန်းကဏ္ဍတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအကြား လစာ ကွာဟနွမ်းသည် ၂၈ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိနေပြီး ၎င်းကွာဟချက် သည် ယခုကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့ရသော ကာလ အတွင်း၌ ပိုမိုဆိုးရွားနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေးနေသည့် အမျိုးသမီးများအတွက် ရောဂါ မကျေစက်ရန် တစ်ကိုယ်ရေ ကာကွယ်ရေး ပစ္စည်းများသာမက ဓမ္မတာလာစဉ် သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရှေ့တန်းမှ တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်နေရသည့် ၎င်းအမျိုးသမီးများအတွက် စိတ်လူ မှုပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များလည်း ပံ့ပိုးပေးသင့်ပါသည်။

ဂျပန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုများနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များ များပြားလာခြင်း

အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုအတွက် လိုအပ်သော အစားအစာများ ဝယ်ယူခြင်းနှင့် ချက်ပြုတ်ခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ရန် အဓိကတာဝန်ရှိနေတတ်သည်။ ယခုလို ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရသော ကာလအတွင်း အစားအစာအတွက် အခက်အခဲရှိနေမှု သို့မဟုတ် မလုံလောက်မှု မြင့်မားလာခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးများကို ဘေးအန္တရာယ် ပိုမိုကျရောက်နိုင်သည့် အခြေအနေများသို့ တွန်းပို့နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ လက်တွဲဖော်မှ ကျူးလွန်သော အကြမ်းဖက်မှု၊ အိမ်ထောင်စုအတွင်း မြင့်တက်လာသော တင်းမာမှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများ။ ထို့ပြင် အခြားသော ဂျပန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ပုံစံများသည် ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့ရသည့် ကာလအတွင်းတွင် ပိုမိုဆိုးရွားလာလေ့ရှိသည်။ ဥပမာ - ၂၀၁၃ - ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အနောက်အာဖရိက၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အီဘိုလာရောဂါ၏

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကြောင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များအပေါ်တွင် ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်ခံရခြင်းနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ တွေ့ကြုံခံစားရခြင်းစသည့် ဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုကျရောက်စေခဲ့ပါသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသူများသည် ကိုဗစ်-၁၉ ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေရသည့်အတွက် အလုပ်ဝန်ပိနေ သောကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုကို တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့် စင်တာများ (One-Stop Crisis Centers) ၌ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသော အသက်ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ထောက်ပံ့ကူညီပေးမှုများ (ဥပမာ - မုဒိမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုများ၊ စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာနှင့် စိတ်လူမှုပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ) ပြတ်တောက်ခြင်းများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အီဘိုလာ အတွေ့အကြုံများအရ ဘေးအန္တရာယ်/ အကျပ်အတည်း အခြေအနေများသည် အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အထူးသဖြင့် သမားရိုးကျမဟုတ်သော ကဏ္ဍများတွင် ၎င်းတို့၏ ပါဝင်နိုင်မှုအပေါ် ပြင်းထန်စွာ ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိနေပြီး အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုကဏ္ဍတွင် ရှိနှင့်ပြီးသားဖြစ်သော ဂျပန်ဒါ ကွာဟချက်ကို ပိုမို များပြားစေနိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ယခုကဲ့သို့ တိုးမြှင့်လျက်ရှိသည့် မျှော်လင့်မထားသော ခရီးသွားလာမှု ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ဒေသအတွင်းရှိ အမျိုးသမီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ အထူးသဖြင့် အိမ်အကူ လုပ်ငန်းများနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သည့် လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသူများအပေါ်တွင် ဆိုးရွားလှသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့တွင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများရှိနေပြီး ၎င်းတို့၏ မိသားစုများကို ထောက်ပံ့နိုင်မှုအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုများ ရှိနေပါသည်။

လိင်နှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးအတွက် လက်လှမ်းမှီရယူနိုင်မှု ပြတ်တောက်ခြင်း

အီဘိုလာနှင့် ဇီကာအပါအဝင် ယခင်ကူးစက်ရောဂါ အခြေအနေများတွင် ကြုံတွေ့ရသော သက်သေအထောက်အထားများအရ ပုံမှန်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ (မီးဖွားခင်နှင့် မီးဖွားပြီးစောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ကိုယ်ဝန်တားဆေးများ) ဆောင်ရွက်ရန် လျာထားသည့် အရင်းအမြစ်များထဲမှ ယခုကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါကို ထိန်းချုပ်ရန် ကြိုးပမ်းမှုအတွက် ခွဲဝေသုံးစွဲရသောကြောင့် လိင်နှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီရယူနိုင်ရန် အကန့်အသတ်များ ပိုမိုများပြားလာပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက်များတွင် အဆိုပါကိစ္စအတွက် သီးသန့် လိုအပ်ချက်များလည်း ရှိနေပါသည်။ လွန်စွာ အရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်များတွင် သန့်ရှင်း၍ ဘေးကင်းစွာ မီးဖွားနိုင်ခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများအတွက် ကုသမှုခံယူခြင်း၊ လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများအတွက် ကုသမှုခံယူခြင်း၊ သားဆက်ခြားနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းနှင့် မုဒိမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုများ ရယူနိုင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍများမှ ဖယ်ထုတ်ချန်လှုပ်ထားခြင်း

ရှေ့တန်းမှ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးနေသူ အများစုသည် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်နေကြပြီး ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်များ၌ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အလားအလာကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ရာတွင် ၎င်းတို့သည် အရေးပါသော နေရာများမှ ရှိနေပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံတော်အဆင့်နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ၎င်းတို့၏ ပါဝင်မှုမှာ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်နေပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် မူဝါဒ ဆိုင်ရာ နေရာများအားလုံးတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားသော ကဏ္ဍများရှိ ရှေ့တန်းမှ ဆောင်ရွက်နေသော အမျိုးသမီးများကို ပိုမိုပါဝင်လာစေခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ရောဂါကို စူးစမ်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ယန္တရားများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို လူမှုအဖွဲ့အစည်း အားလုံးထံသို့ ရောက်ရှိနိုင်စေရန် စနစ်တကျ ဦးတည်ထားသည့် ချဉ်းကပ်မှု နည်းလမ်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဂျိန်ဒါ၊ အသက်၊ မသန်စွမ်းမှု၊ ပညာရေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု အခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါသည်။ အချို့သော လူအုပ်စုများအတွက် အသိပညာပေးမှု များကို နားလည်လက်ခံနိုင်စွမ်းသည် ပညာရေးအခြေအနေအပေါ်တွင် မူတည်၍ သက်ရောက်မှု ရှိကြောင်းကို အခြားရောဂါဖြစ်ပွားမှုမှ ရရှိသော သာဓကများအရ သိရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် မတူကွဲပြားစွာ လိင်စိတ်ကောင်းညွတ်မှုနှင့် လိင်ပိုသေသံယူမှုရှိသူများ၊ HIV ရောဂါပိုး ကူးစက်ခံထားရ သူများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူများအပါအဝင် ဖယ်ကျဉ်ခံထားရသော လူအုပ်စုများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးခြင်း ဆိုင်ရာ အထူးသီးသန့် လိုအပ်ချက်ရှိကြောင်းကိုလည်း အသိအမှတ် ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

အကြံပြု

တိုက်တွန်းချက်များ

- ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် အရေးပေါ် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို ကောက်ယူ မှတ်တမ်း တင်ရာတွင်သာမက စိတ်ဖြာသုံးသပ်ရာတွင် လိုင်း၊ အသက်နှင့် မသန်စွမ်းမှုအရ ခွဲခြားထားရပါမည်။ သို့မှသာ ရောဂါနှင့် ထိတွေ့မှုနှင့် ကုသမှုများတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဂျွန်ဒါ မတူညီမှု များကို နားလည်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မတူညီသော ကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို ဖော်ထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
- ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုန့်ပြန်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် မဟာဗျူဟာ အစီအစဉ်များသည် ဂျွန်ဒါဆိုင်ရာ စိတ်ဖြာ လေ့လာချက်ကို အခြေခံထားရမည် ဖြစ်ပြီး ဂျွန်ဒါဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများ၊ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် အပြောင်းအလဲများ ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရောဂါ ထိန်းချုပ်ရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ် လျှော့ပါရေး အစီအမံများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရာတွင် ဝင်ငွေမရသော ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများနှင့် အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီး နှင့် မိန်းကလေးများအပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိနေသည့် မြင့်တက် လာနေသော ဂျွန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ဘေးအန္တရာယ်ကို လျှော့ချရေး အစီအမံများကိုပါ ထည့်သွင်းရေးဆွဲ ဆောင်ရွက် ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ဆုံးဖြတ် ချက်ချမှတ်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးငယ်များသည် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝစွာ ပါဝင်လာနိုင်ပြီး ခေါင်းဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ပိုမိုအားကောင်း ခိုင်မာ လာစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ရောဂါကာကွယ်ရေးနှင့် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အမျိုးသမီးများမှ လက်လှမ်းမီ

ရရှိကာ ၎င်းတို့ကို နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ရန်အတွက် သေချာစွာ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ အမျိုးသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ ဒေသဝန်းကျင်တွင် သတင်းအချက်အလက် စီးဆင်း ပေးနိုင်သူများအဖြစ် ရှိနေတတ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် အမျိုးသမီး များသည် အမျိုးသားများလောက် သတင်းအချက်အလက်ကို လက်လှမ်းမီ ရရှိနိုင်မှု ရှိမနေကြပါ။ ထို့ကြောင့် ရောဂါကူးစက် ပြန့်ပွားမှုကို ဖြေရှင်းထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးငယ်များထံသို့ သတင်း အချက်အလက်များ ရောက်ရှိကာ အသိပညာပေးနိုင်ရေးမှာလည်း အလွန်ပင်အရေး ပါလှပါသည်။

- ရောဂါနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူ့အခွင့် အရေးကို ဗဟိုပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ပျံ့နှံ့မှုကို တိုက်ဖျက်ရန်အတွက် ဝင်ထွက် သွားလာခွင့်ကို လုံးဝတားဆီးထားခြင်း (lockdown)၊ အကန့်အသတ်ဖြင့် သီးသန့်ထားရှိခြင်း (quarantines) နှင့် အခြားသော အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်သင့်သည့်အပြင် ဆန်းစစ်ထားသည့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကိုက်ညီစွာ သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းများ ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်သော်လည်း လူအများ၏ ဘဝများအပေါ်တွင် ဆိုးရွားသော ရိုက်ခတ်မှုများလည်း ရှိနေ နိုင်ပါသေးသည်။

- ဂျန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုများ တွေ့ကြုံခံစားရကြောင်း ထုတ်ဖော်ဖွင့်ဟမှုများ ရှိလာပါက မည်ကဲ့သို့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသင့်သည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကနဦး တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်သူများကို သင်တန်းပေးထားရပါမည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နေသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်သူများ အနေဖြင့် ကူးစက်ရောဂါနှင့်တွဲဖက်၍ သို့မဟုတ် ကူးစက်ရောဂါကြောင့် ပိုမိုဆိုးရွားလာသော ဂျန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုကို တွေ့ကြုံခံစားရကြောင်း ထုတ်ဖော် ဖွင့်ဟလာမှုများကို ပြစ်တင်ဝေဖန်မှုကင်းစွာ အကြင်နာတရားဖြင့် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးရန် အခြေခံကျွမ်းကျင်မှုများ ရှိရပါမည်။ ထို့ပြင် နောက်ထပ်လိုအပ်သော စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မည်သူ့ထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည် သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်မှုများ ပေးအပ်နေသော စင်တာများသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပေးရမည်ကို လည်း သိရှိထားရပါမည်။ ကနဦးတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်သူ အမျိုးသမီးများအတွက် အလုံးစုံသော ပံ့ပိုးမှုများ ပေးအပ်ရာတွင် စိတ်လူမှုပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများလည်း ပါဝင်သင့်ပါသည်။
- အခြေခံနှင့် ဒုတိယအဆင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးသည့် နေရာများတွင် ဂျန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများကို လက်ခံကာ စောင့်ရှောက်မှုပေးရန် တောင်းဆိုညှိနှိုင်းထားသင့်ပြီး အမြင့်ဆုံးသော ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုကို လိုအပ်သောအခါတွင်မှသာ ဆေးရုံကြီးများသို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပေးသင့်ပါသည်။ ဂျန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုကို လွှဲပြောင်းညွှန်းပို့မှု လမ်းကြောင်းကို ရေးဆွဲပြင်ဆင်ရာတွင် အဆိုပါ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးသည့် နေရာများကိုပါ ထင်ဟပ်ဖော်ပြပေးသင့်ပါသည်။
- ရောဂါကူးစက်ခံရသော/ ဂျန်ဒါအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုကို တွေ့ကြုံခံစားရသော အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအတွက် စိတ်လူမှုဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများ လုပ်ဆောင်ပေးသင့်ပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများကြောင့် တိုက်ရိုက်သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက် ထိခိုက်မှုများသည် ဂျန်ဒါ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုကို တွေ့ကြုံခံစားရသကဲ့သို့ပင် ထိခိုက်နာကျင်မှုများကို ဖြစ်စေပါသည်။ အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးငယ်များတွင် ရောဂါနှင့် အကြမ်းဖက်မှု နှစ်မျိုးလုံး တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုထားရန်မှာ လွန်စွာအရေးကြီးသည့်အပြင် ၎င်းတို့အတွက် စိတ်လူမှုပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ အသင့်ရရှိနိုင်ရေးနှင့် လက်လှမ်းမှီနိုင်ရေးမှာလည်း လိုအပ်လှပါသည်။
- အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို သက်သာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် အစီအမံများတွင် မီးဖွားမီနှင့် မီးဖွားပြီး စောင့်ရှောက်မှုများအပါအဝင် လိင်နှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမှီ ရရှိနိုင်ရန်ကိုလည်း ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၏ အကျိုးဆက်ကို လျော့ပါးသက်သာစေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေး စွမ်းဆောင်မှုကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန် ဦးတည်ထားသည့် နည်းဗျူဟာများ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ထားခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ ထိန်းချုပ်ရေး အစီအမံများတွင် ယခုအခြေအနေမှ နာလန်ထူရန် ၎င်းတို့ကို ထောက်ပံ့ကူညီမှုနှင့် နောင်ဖြစ်လာလတ္တံ့သော အခက်အခဲ အန္တရာယ်များကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ခံနိုင်ရည် တည်ထောင်မွေးမြူပေးမှုများလည်း ပါဝင်ရပါမည်။

ဘာသာပြန်နှင့် ဒီဂျစ်

GENDER EQUALITY NETWORK

မူရင်း

“The Covid-19 Outbreak and Gender: Key Advocacy Points from Asia and the Pacific” developed by Asia-Pacific Gender in Humanitarian Action Working Group and Gender-Based Violence AoR (Asia and the Pacific)

Funded by

Livelihoods and Food Security Fund

Managed by UNOPS